

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148, Dep.
0033 OSLO
postmottak@oed.dep.no

Oslo, 2. september 2013

Hørings svar. Fjernvarmeutredningen.

Treindustrien er bransjeorganisasjon for produsenter av trelast og andre trebaserte bygge-materialer. Treindustrien organiserer vel 90 prosent av den norske produksjonskapasiteten på området. Bransjen er unik hva angår energibruk. Ved trelastproduksjon dekkes 75 – 80 prosent av det samlede energibehov gjennom egen produksjon av varme fra rent, CO₂-nøytralt biobrensel. Energikilden er hovedsakelig den bark som følger råvaren (tømmer) som "emballasje". Denne barken fjernes fra tømmeret og bearbeides som en integrert del av produksjonsprosessen. På denne måten er størstedelen av industriens energibehov sikret med minimal miljøbelastning fra transport og bearbeiding av biobrensel.

Treindustrien er helt sentralt plassert i verdikjeden for rent, fornybart biobrensel. En velfungerende logistikk er således allerede etablert. Bedriftene produserer varme til produksjonen fra egne forbrennings-anlegg. Bedriftene er i all hovedsak lokalisert til eller nær kommunesentra der leveranse av varme til annen industri, forretningsbygg, offentlige og private institusjonsbygg og boliger, representerer en hensiktsmessig og miljøvennlig løsning. Forbrenningsanleggene i vår industri er i all hovedsak å finne i størrelsesgruppen 1 – 10 MW. Trelastindustriens egenproduksjon av bioenergi utgjør i dag om lag 1 TWh pr år, hvorav det meste anvendes i selve produksjonsprosessen og noe leveres i form av varmt vann til kunder i nærmiljøet. Det er et betydelig potensial for økt leveranse av bioenergi og varme fra denne industrien. I produksjonsprosessen frigjøres et samlet biomassekvantum tilsvarende 4 TWh årlig i form av biprodukter og bark. 1 TWh anvendes som beskrevet av bransjen selv til varmeproduksjon, 2 TWh-ekvivalenter selges som råvare til treforedlingsindustri og 1 TWh-ekvivalent finner anvendelse i annen industri og i andre biobrenselanlegg. Hvor mye av energipotensialet som i fremtiden vil gå til produksjon av ren energi, vil i stor grad avhenge av i hvilken grad energipolitikken legger til rette for det. Det skal også bemerkes at avirkningen i skogen vil kunne dobles uten at det går ut over fremtidsskogens produksjonsevne eller tømmeravirkningen. Det betyr at tilgangen på energiråvare vil kunne økes vesentlig. Skogressursene vil derfor uansett stå helt sentralt i utviklingen av fremtidens biobaserte økonomi.

Det er i det hele tatt et stort behov for kreativitet ved utvikling av økt bruk av fornybare ressurser til erstatning for ikke fornybare ressurser. Det er etter vår oppfatning nødvendig å drøfte fremtidens energiforsyning i lys av dette. I en slik sammenheng er det et åpenbart behov for også å vurdere betydningen av nærvarme.

En rekke treindustribedrifter har i de siste årene gjennomført et omfattende energi-økonomiseringsprosjekt i samarbeid med ENOVA. Prosjektet blir av begge parter vurdert som særdeles vellykket. Bedriftenes tekniske investeringer til energiøkonomisering har ført til at brenselforbruket til dekning av eget varmebehov er redusert vesentlig, og at mer varme kan gjøres tilgjengelig for eksterne brukere i lokalmiljøene. Det er et betydelig potensial for ytterligere leveranser av varme til erstatning for fossilt brensel under forutsetning av at de aktuelle forskriftene

m.v. ikke inneholder bestemmelser som gjør slik satsning mindre interessant. En rekke trelastbedrifter har konkrete planer for å øke sine leveranser av biovarme, men avventer inntil videre utviklingen av de myndighetsbestemte produksjonsbetingelsene. Treindustrien mener derfor at det er på høy tid med en gjennomgang av det regelverk som regulerer fjernvarmeutbyggingen.

THEMA Consulting Groups utredning om fjernvarmeregulering gir i og for seg en grei oversikt over de faktiske forhold, men beklageligvis går utredning ikke dypt nok inn i problematikken. Det blir da også i utredningen gitt uttrykk for at utformingen av reguleringen vil avhenge av hva myndighetene ønsker å oppnå.

Det vil etter Treindustriens oppfatning være helt nødvendig å legge myndighetenes energi- og klimamål, forsyningssikkerhet, fleksibilitet og næringspolitikk til grunn. I et slikt perspektiv framstår utredningen som ganske marginal. Det offentliges ansvar for ivaretagelse av hensynet til leveringssikkerhet er også et moment som ikke er drøftet i nevneverdig grad.

Nærmere om utredningens momenter:

(2.1) Grunnlaget for regulering

Treindustrien er enig i at det er nødvendig med regulering. Det er behov for prisregulering, både med og uten leveringsplikt innenfor et konsesjonsområde. Vi har nedenfor pekt på andre forhold som bør vurderes nærmere i denne forbindelse.

(2.2) Kommunenes rolle. Tilknytningsplikt

Det er kommunen som vedtar tilknytningsplikt. Vi betviler at kommunene i dag har den nødvendige kompetanse og gjennomføringskraft for å etterleve så vel egne klimahandlingsplaner som nasjonale målsettinger på energi-, klima- og miljøområdet. Praxis spriker. Kommunenes handlingsrom bør strammes inn og retningslinjene må klargjøres av sentrale myndigheter. Behovet for dette aksentueres ytterligere ved at kommunene i tillegg til å være beslutningsmyndighet har mange og til dels motstridende interesser og roller ("bukk og havresekk"); som eier av fjernvarmeselskap og avfallsmottak, som energi-/varmekunde og som byggherre og –forvalter. THEMA Consulting Groups utredning har ikke drøftet kommunenes rolle og forutsetninger for etterlevelse av nasjonale målsettinger på energi-, klima- og miljøområdet.

(2.3) Eventuelle konsekvenser av ny TEK 2015 og om energimerkeordningen

Det er i utredningen bemerket at fremtidige tekniske krav til bygningsmassen vil redusere behovet for energi og for så vidt vannbåren varme. Treindustrien mener at det er nødvendig å drøfte dette forholdet i sin fulle bredde. Betydelige deler av leveranser av fjernvarmevarme går til andre formål enn boligoppvarming. Eksempelvis er flere av våre medlemsbedrifter i dag leverandører til annen industri (alt fra skipsverft til næringsmiddelindustri) og institusjonsbygg (offentlige og private). Store deler av disse leveransene anvendes til formål/prosesser som ikke påvirkes av bygningenes beskaffenhet.

Det blir i utredningen pekt på at fjernvarme i dag har status som "lys grønn" uavhengig av anleggets energikilde(r). Det er vår oppfatning at fjernvarme produsert på grunnlag av fornybart brensel, som f.eks. rent biobrensel, må få en bedre status enn fjernvarme med f.eks. fossil basis. Den samme betraktning må legges til grunn ved vurdering av om et bygg skal tildeles energimerke A, B eller C.

(3) Behovet for tilknytningsplikt avhenger av annen regulering. Konsistens

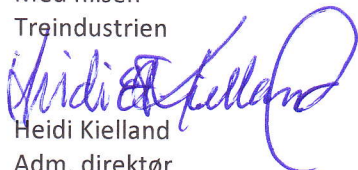
Vi er prinsipielt enig med THEMA Consulting Group i at all regulering må trekke i samme retning.

Avsluttende bemerkning:

ENOVAs støttetiltak har en viktig funksjon for gjennomføringen av myndighetenes politikk på dette området. Ved vurdering av søknader til prosjekter legger ENOVA norsk el-pris til grunn ved

lønnsomhetsbetraktninger. Det er vår vurdering at biovarme i det store bildet ikke er ment å substituere norsk el-kraft, men snarer importert el-kraft (som er langt mindre miljø- og klimavennlig). Det bør derfor revurderes hvilken energipris som skal legges til grunn for ENOVAs lønnsomhetskalkyler.

Med hilsen
Trøindustrien

Heidi Kielland
Adm. direktør